

- **แนวทางการสร้างความเชื่อมโยงกับชุมชน**
 - เพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรณี
 - **สู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน**

- **Guideline for building the relationship bet. minerals development and local community**
- **Towards Sustainable Development**

จิรัชย์ เชาวลิต

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาความยั่งยืนท้องถิ่นไทย

ผู้ประสานงานผู้มีส่วนได้เสียจากการพัฒนาทรัพยากรธรณี

ร่วมกับศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทำไมต้องสร้างความเชื่อมโยง
การพัฒนาทรัพยากร
แร่และชุมชน

การประท้วงคัดค้านการพัฒนาแร่ทองแดง ของประชาชน

ปลัดจังหวัดเลย รับรายชื่อผู้คัดค้าน
(500คน)

เมษายน 2553

อำนาจราชการส่วนกลาง VS อำนาจชุมชนท้องถิ่น ในการจัดการทรัพยากรแร่ที่มีความขัดแย้งกัน (เมษายน 2553)

▣ ประกาศพื้นที่ดำเนินโครงการ
เพื่อการเจาะสำรวจ ตามมติคณะรัฐมนตรี

ประกาศชุมชนห้ามใช้พื้นที่ทำการใดๆ
ตามรัฐธรรมนูญ

ชาวบ้านประท้วงจับได้
เหมืองทองคำ ที่ จ.เลย

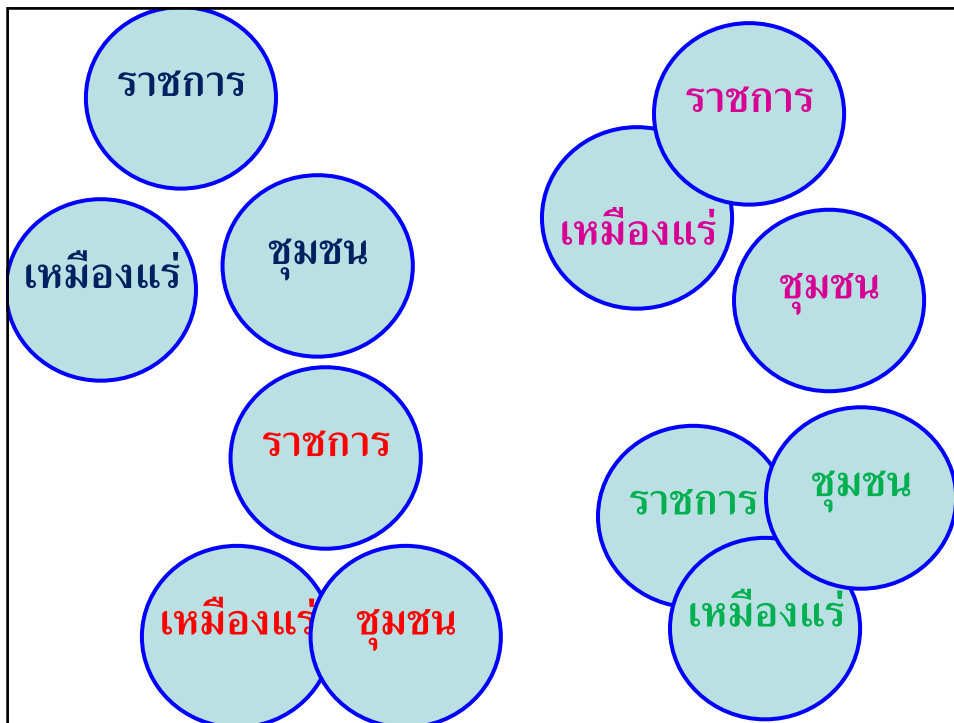

ชาวบ้านประท้วงการทำเหมืองแร่เหล็ก ที่ จ.เลย

สภาพชุมชนปัจจุบัน

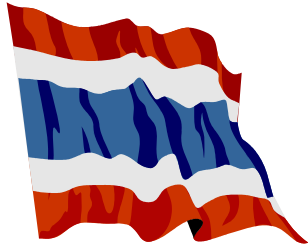
การทำความเข้าใจชุมชน

Understanding Community

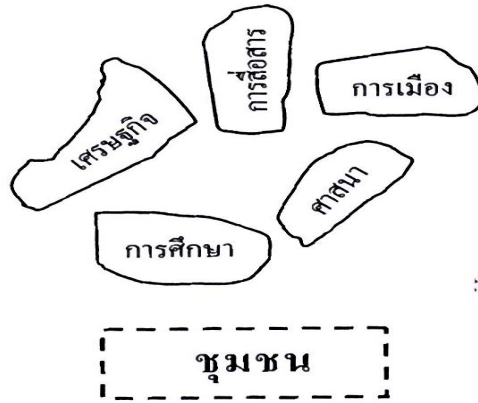
What is Community?

SLIDE 6

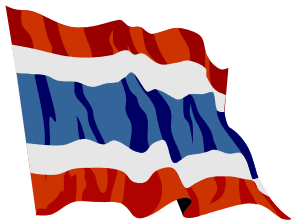
Foundations of Practice
Community Development Core Competencies for Extension Professionals in the North Central Region
© 2005 NCRCD

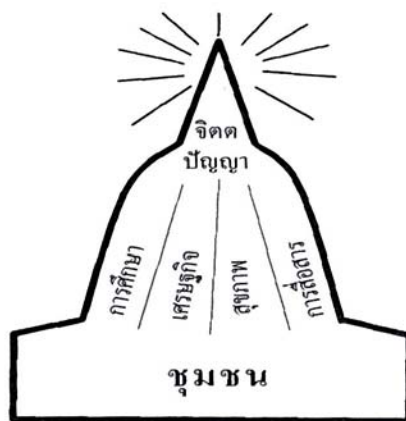
พระเจ้าอยู่หัวกับรหัสพัฒนาใหม่

(ก) การพัฒนาปะปะ
ไม่เชื่อมโยงกับฐาน

พระเจ้าอยู่หัวกับรหัสพัฒนาใหม่

(ข) ฐานคือชุมชนเข้มแข็ง การพัฒนา
ต่าง ๆ ต้องเชื่อมกับฐาน ส่วนยอด
คือจิตตปัญญาศึกษา

การเมือง ราชการ การศึกษา ธุรกิจ ศาสนา

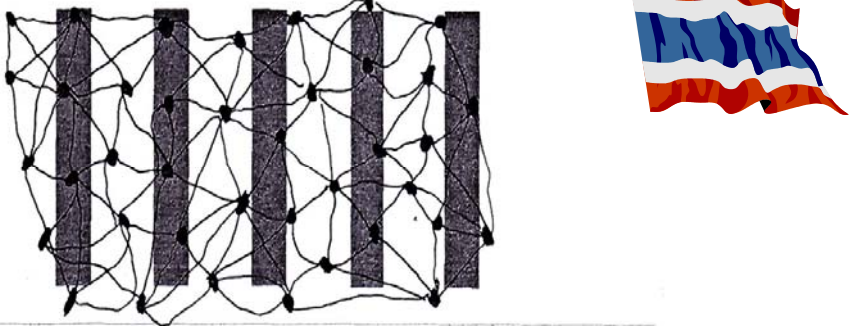

องค์กรทุกชนิดเป็นโครงสร้างทางดิ่ง ไม่มีพลังพอที่จะแก้ปัญหาที่ซับซ้อน

ประเวศ วะสี ๓๕

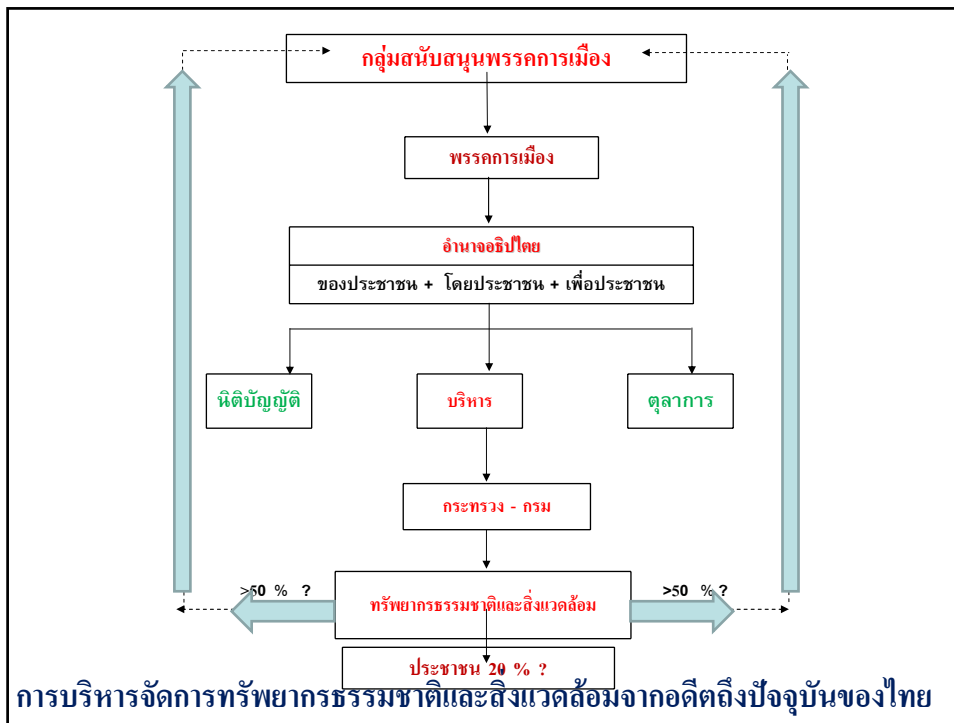
การเมือง ราชการ การศึกษา ธุรกิจ ศาสนา

พระเจ้าอยู่หัวกับรหัสพัฒนาใหม่

ศักยภาพส่วนบุคคล การรวมกลุ่ม การเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย

ประเวศ วะสี ๓๗

เครือข่ายผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง

- ▣ กลุ่มอนุรักษ์อุดรธานี กรณีการพัฒนาแหล่งแร่โปแตช จ.อุดรธานี
- ▣ กลุ่มชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากเหมืองทองคำและทองแดง จ.เลย
- ▣ กลุ่มชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากเหมืองทองที่ อ.วังชัน จ.แพร่
- ▣ กลุ่มชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากสารแคดเมียม
ที่แม่ตาว จ.ตาก และ
- ▣ กลุ่มชาวบ้านที่คัดค้านเหมืองแร่พลวงที่ชุมยม
จ.แม่ฮ่องสอน

เครือข่ายชาวบ้านชุมชนคัดค้านประกาศ กระทรวง อุตสาหกรรมเรื่องโครงการส่งผลกระทบรุนแรง

- เครือข่ายอนุรักษ์วิถีเกษตรกรรม จังหวัดสระบุรี คัดค้านโครงการโรงไฟฟ้า
หนองแขง
- กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบ้านกรูด
- ตัวแทนชาวบ้านผู้คัดค้านโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสยามของบริษัท สยาม
เอนเนอร์จี จำกัด
- กลุ่มรักษ์ท้องถิ่นบ่อนอก
- กลุ่มอนุรักษ์แม่รำพึง
- กลุ่มอนุรักษ์ทับสะแก

- ▣ กลุ่มรักบ้านเกิดอ่าวน้อย
- ▣ กลุ่มอนุรักษ์กุยบุรี สามร้อยยอด
- ▣ เครือข่ายติดตามผลกระทบโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหิน ต.เขาหินซ้อน จ.ฉะเชิงเทรา
- ▣ เครือข่ายประชาชนภาคตะวันออก
- ▣ เครือข่ายผลกระทบนโยบายสาธารณสุขนครศรีธรรมราช
- ▣ กลุ่มศึกษาการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมปิโตรเคมี นครศรีธรรมราช
- ▣ ชุมชนเครือข่ายผู้รักกลุ่มแม่น้ำนครนายก
- ▣ กลุ่มศึกษาและรณรงค์มลภาวะอุตสาหกรรม
- ▣ เครือข่ายผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ทองคำ 3 จังหวัด พิจิตร เพชรบูรณ์ พิษณุโลก
- ▣ กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอุดรธานี
- ▣ กลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูลุ่มน้ำลำพะเนียง
- ▣ คณะกรรมการผู้ได้รับผลกระทบจากแนวสายส่งไฟฟ้าแรงสูง จังหวัดอุดรธานี
- ▣ เครือข่ายผู้ได้รับผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรมหนองแค จ.สระบุรี

● ภาคราชการ

ควรปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการระบบราชการอย่างไร

เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

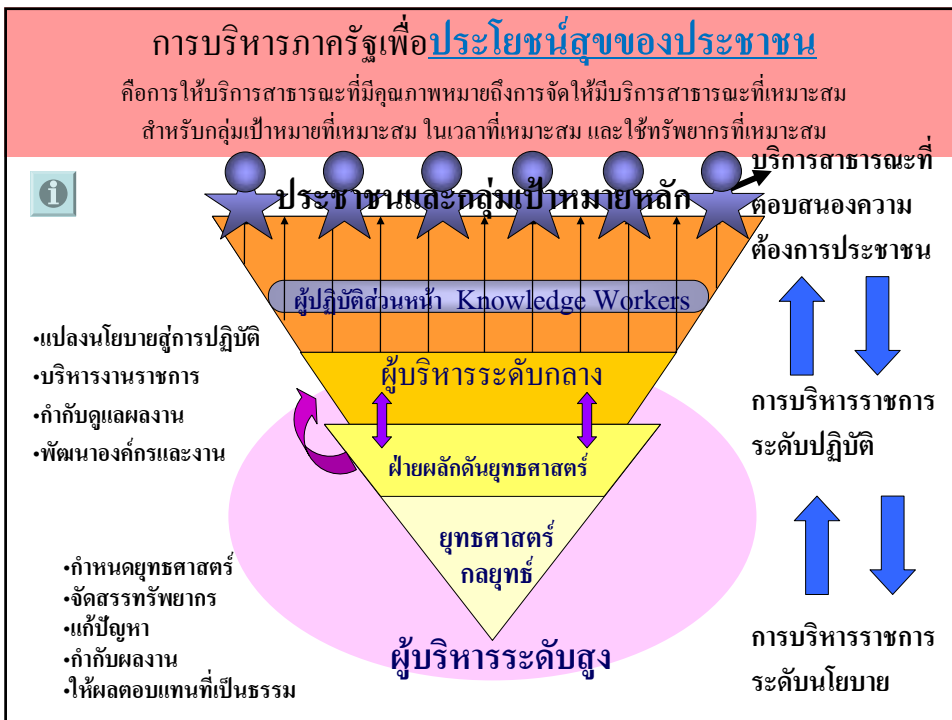
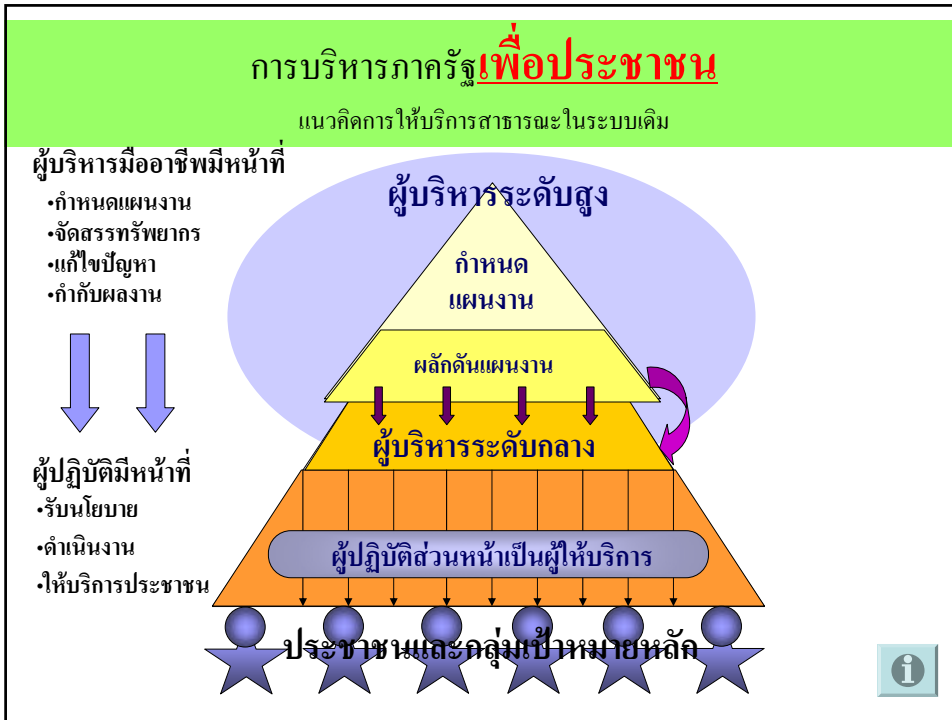
อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

มาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๘ ประการ

- (๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
- (๓) การยึดถือประโยชน์ของประชาชนเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์
- (๔) การยื่นหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- (๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- (๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- (๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management)

เป้าหมายสำคัญ

ปรับการบริหารงาน
ให้เป็นธรรม โปร่งใส
ตรวจสอบได้

ปรับวิธีการบริหารงาน
ให้มีประสิทธิภาพ และ
เน้นผลสัมฤทธิ์

ปรับบทบาทภารกิจ
และกลยุทธ์โดยให้เอกชน
และชุมชนมีส่วนร่วม

การเปลี่ยนแปลงในชุมชนจากโครงการ

3 ประการ หลัก

1 คุณภาพสิ่งแวดล้อม

2 คุณภาพชีวิตประชาชน

3 สังคมเปลี่ยนแปลง

- การสร้าง**ความเชื่อมโยง**

การพัฒนาทรัพยากร**แร่และชุมชน**

- ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม

การประชุมชี้แจงกลุ่มย่อย **ครั้งที่ 1** เมื่อ 2 ก.พ. 54

แนะนำโครงการและทีมงานภาคสนาม
แก่ที่ประชุมประจำเดือน กำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน
ณ ที่ว่าการอำเภอทองผาภูมิ

การประชุมเสร็จด้วยบรรยากาศที่ดี มีความรู้จักโครงการ
ทีมงานลงพื้นที่ทำความเข้าใจลึกๆกันต่อไป

เบื้องหลังการ
เตรียมจัดประชุม

• การสร้างการมีส่วนร่วม กับชุมชนคลิตี้
(กลุ่มฟุ้งคดีการปนเปื้อนตะกั่วในบ้านคลิตี้ล่าง)

ประชุมกลุ่มย่อย

ครั้งที่ 3

8 มีนาคม 2554

ศาลาประชุมชี้แจงชุมชนคลิตี้(ชาวกะเหรี่ยงคลิตี้ล่าง)
8 มีนาคม 2554

หลังการประชุมรวมเสร็จ
 แยกย้ายกัน
 ไปนั่งคุยกับ
 ชาวบ้านกลุ่มเล็กๆ

หลังเสร็จประชุม
 ทานอาหารร่วมกันเป็นกลุ่มๆ
 โดยฝีมือปรุงอาหารของชาวบ้าน

ประชุม “อาสาสมัครชาวบ้าน”
ร่วมศึกษาโครงการ
เพื่อเสริมสร้างเครือข่าย ในการร่วมสัมมนา

การประชุมเสร็จลงด้วยความเข้าใจ และรู้จักที่ดีต่อกัน
ด้วยความร่วมมือร่วมใจในการศึกษาร่วมกัน

ภารกิจหลักงานมวลชนสัมพันธ์

“ทำงานอย่างเป็นระบบ
คบกับคนทุกฝ่าย
ขยายฐานมวลชน
สร้างผลประโยชน์ร่วมกัน
มุ่งมั่นไปสู่เป้าหมาย
ให้ทุกฝ่ายเข้ามีส่วนร่วม
เพื่อรวบรวมงานให้เป็นหนึ่งเดียว”

Tell me, I forget.

บอกกัน ฉันก็ลืม

Show me, I remember.

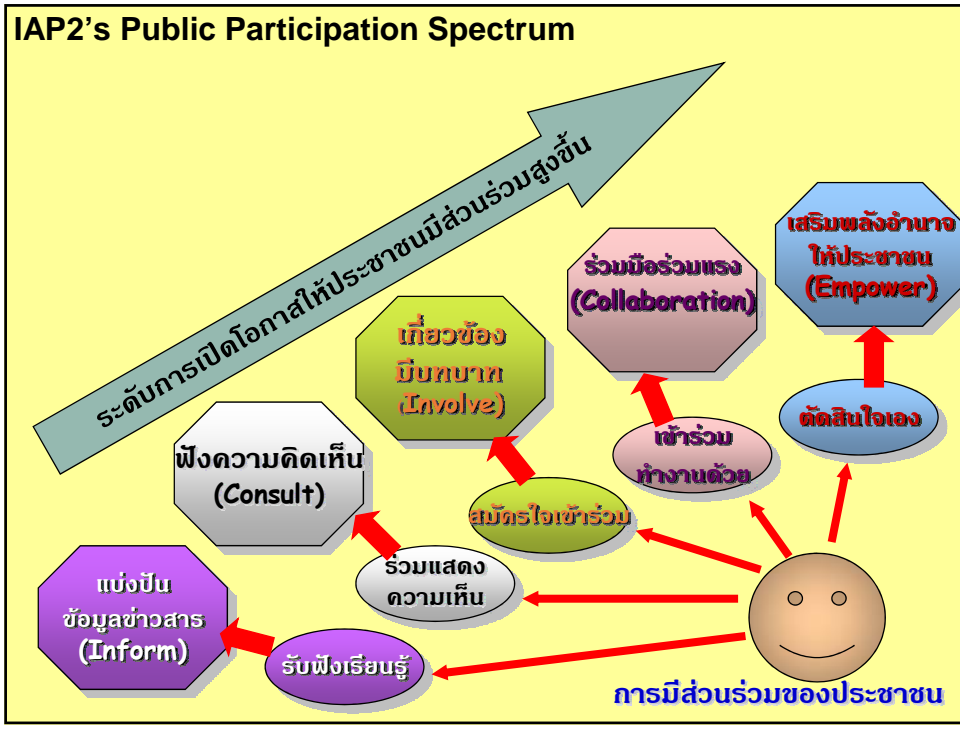
แสดงให้เห็น ฉันพอจำพอทำได้

Involve me, I understand.

ให้ฉันเข้าร่วม ฉันก็พอเข้าใจไปบ้าง

จะทำอย่างไร

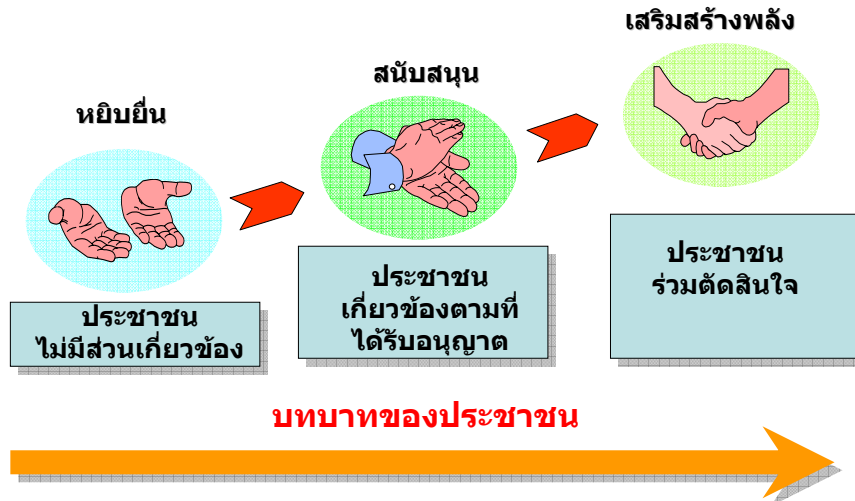
ให้ฉันเข้าใจ...เข้าถึง...และ...ฟังพาได้?

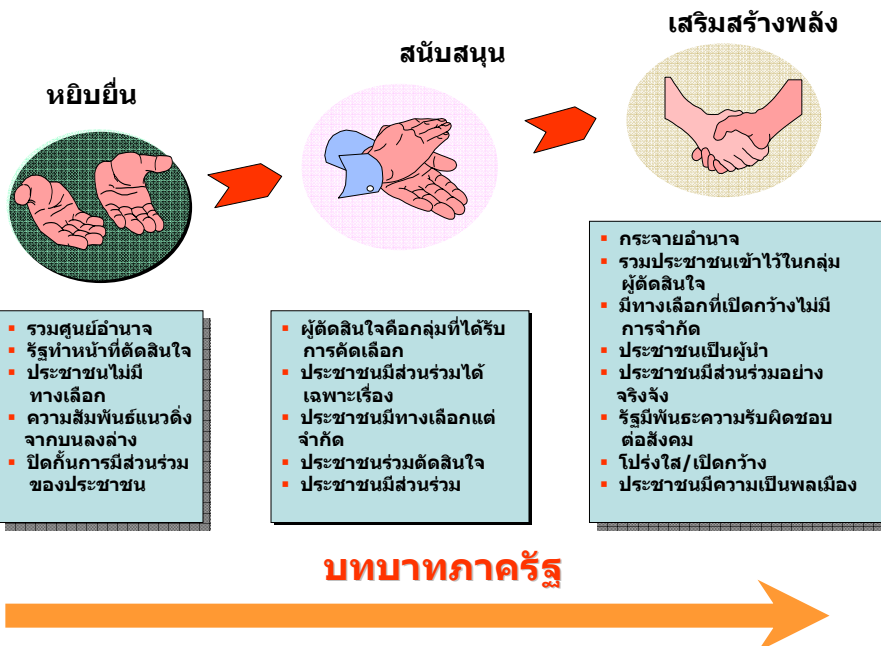
ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation Spectrum)

1 ให้อ่านข่าวสาร Inform	2 รับฟังความคิดเห็น Consult	3 เกี่ยวข้อง Involve	4 ร่วมมือ Collaboration	5 เสริมอำนาจประชาชน Empower
เป้าหมาย : เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนและเสริมสร้างความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาทางเลือกและทางแก้ไข	เป้าหมาย : เพื่อให้ได้รับข้อมูลและความคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความคิดเห็นและแนวทางแก้ไข	เป้าหมาย : เพื่อร่วมทำงานกับประชาชนเพื่อสร้างความมั่นใจกับประชาชนว่าความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะได้รับพิจารณา	เป้าหมาย : เพื่อเป็นหุ้นส่วนกับประชาชนในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ ตั้งแต่การระบุปัญหา พัฒนาการเลือกและแนวทางแก้ไข	เป้าหมาย : เพื่อให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ
สัญญาต่อประชาชน : เราจะทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสาร	สัญญาต่อประชาชน : เราจะให้อ่านข่าวสารแก่ประชาชนและรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งตระหนักถึงข้อมูลและความคิดเห็นจากประชาชน เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจ	สัญญาต่อประชาชน : เราจะทำงานเพื่อให้เห็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ส่งผลให้ความคิดเห็นและข้อมูลจากประชาชนสะท้อนในทางเลือก	สัญญาต่อประชาชน : เราจะร่วมทำงานกับประชาชนเพื่อให้อธิบายและความคิดเห็นในประเด็นปัญหาของประชาชนมาเป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินใจในมากที่สุดเท่าที่จะทำได้	สัญญาต่อประชาชน : เราจะปฏิบัติสิ่งที่ประชาชนตัดสินใจ
เทคนิคการมีส่วนร่วม : - เอกสารชี้แจง - สัมมนา - เปิดสำนักงานให้เข้าชม	เทคนิคการมีส่วนร่วม : - การสร้างความเห็น - การประชุม/เวทีสาธารณะ - ประชุมกลุ่มย่อย	เทคนิคการมีส่วนร่วม : - สัมมนาเชิงปฏิบัติการ	เทคนิคการมีส่วนร่วม : - คณะที่ปรึกษาภาคประชาชน - คณะกรรมการ - การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม	เทคนิคการมีส่วนร่วม : - การลงประชามติ

การปรับเปลี่ยนบทบาทใหม่ของรัฐ

การปรับเปลี่ยนบทบาทใหม่ของรัฐ

หน้าที่และภารกิจ ของ ผู้ประกอบการแร่ ราชการ และชุมชน
เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ความสัมพันธ์(พลวัต)

ระหว่างภาคเอกชน ส่วนราชการและชุมชน
สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

เครือข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการพัฒนาอุตสาหกรรมแร่ทองคำของประเทศไทย
21 สิงหาคม 2552

ขั้นที่ 1 การสร้างเครือข่าย
ขั้นที่ 2 การพัฒนาเครือข่ายให้เข้มแข็ง
ขั้นที่ 3 การปฏิบัติงานมีส่วนร่วมเครือข่าย

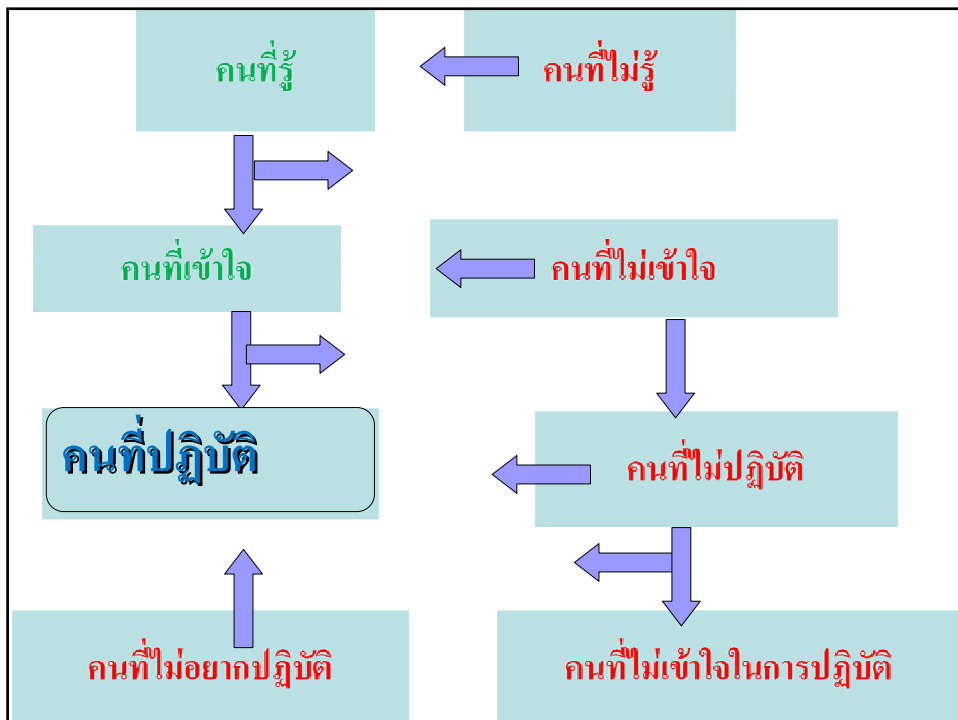
จุดเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมไทย:
การวิเคราะห์ช่องว่างนโยบาย
ศาสตราจารย์ ดร. มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด

"...คติมาบทาทุคนับเป็นจุดเปลี่ยนของประวัติศาสตร์การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม
ไทย กล่าวคือ ประชาชนไม่ยินยอมให้รัฐส่วนกลางผูกขาดอำนาจในการกำหนด
นโยบายสิ่งแวดล้อม และใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมแต่เพียงฝ่ายเดียวอีกต่อไป..."

•อุปสรรค

ที่มี...หลายขั้นตอน

กว่าจะปฏิบัติร่วมกันได้

และ...ที่...ลืมไม่ได้ !!!

การร่วมผลประโยชน์

ทุกฝ่าย

(ปัจจัยสำคัญนำการขับเคลื่อนไปสู่ความยั่งยืน)

